

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 322/2026-15

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Petra Molnára a sudcov Ľuboša Szigetiho (sudca spravodajca) a Petra Straku v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľov 1. [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], 2. [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], 3. [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], a 4. [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], zastúpených advokátkou JUDr. Ivanou Gajdošíkovou, Osvienčimská 10, Trenčín, proti rozsudku Krajského súdu v Trenčíne č. k. 17Co/25/2023-144 z 11. apríla 2024 a uzneseniu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 7Cdo/99/2024 z 28. augusta 2025 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť a skutkový stav veci

1. Sťažovatelia sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 21. novembra 2025 domáhajú vyslovenia porušenia svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivý proces podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) rozsudkom krajského súdu č. k. 17Co/25/2023-144 z 11. apríla 2024 o určení vlastníctva ich protistrany v konaní, ako aj základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru uznesením najvyššieho súdu sp. zn. 7Cdo/99/2024 z 28. augusta 2025, ktorým bolo odmietnuté ich dovolanie ako procesne neprípustné. Sťažovatelia sa tiež domáhajú vyslovenia porušenia svojho základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 ústavy. Napadnuté rozhodnutia navrhujú zrušiť a vec vrátiť najvyššiemu súdu (alternatívne krajskému súdu) na ďalšie konanie. Sťažovatelia požadujú aj priznanie náhrady trov konania pred ústavným súdom.

2. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovatelia boli žalovanými v civilnom sporovom konaní o určení vlastníctva k časti pozemku, cez ktorý prechádza hranica pozemkov vlastnených sťažovateľmi a ich susedom, ktorý bol v konaní žalobcom. Dôvodom spornosti je, že hranica evidovaná v katastri nehnuteľností dlhodobo nezodpovedala priebehu hranice (plota) vytýčenej v teréne. Žalobca odvodzoval svoju dobromyseľnosť a oprávnenú držbu od dedičského rozhodnutia

po matke z roku 1998, keď vstúpil do držby nehnuteľnosti v rozsahu vytýčenom v teréne a takto ju nerušene užíval do roku 2019, keď sťažovatelia žalobcovi oznámili nesúlad plota s hranicou zapísanou v katastri nehnuteľností na úkor výmery ich pozemku. Následne sťažovatelia v roku 2021 zbúrali pôvodný plot a postavili nový na mieste zameranom podľa údajov katastra nehnuteľností. Tak obe nehnuteľnosti v teréne svojou výmerou zodpovedali výmerám pozemkov zapísaných ako vlastníctvo oboch sporových strán.

3. Okresný súd Trenčín rozsudkom č. k. 21C/59/2021-108 z 28. novembra 2022 (v spojení s opravným uznesením, pozn.) zamietol žalobu žalobcu o určenie vlastníckeho práva z dôvodu, že nebola splnená podmienka dobromyseľnosti užívania pozemkov žalobcom. V odôvodnení poukázal na spornosť priebehu hranice v roku 1967 medzi právnymi predchodcami sporových strán, keď nedošlo k zameraniu hranice ani určeniu vlastníctva. Prvý plot bol postavený v 70. rokoch pôvodným vlastníkom (██████████, pozn.). V rokoch 1991 – 1992 bol následne postavený druhý plot vtedajším vlastníkom (Západoslovenské štátne lesy, pozn.). Žalobca v konaní tvrdil, že tento plot bol postavený po dohode medzi vlastníkmi oboch pozemkov ZSL a ██████████ (právna predchodkyňa žalobcu, pozn.). Toto jeho tvrdenie ale v konaní nebolo nepochybne preukázané, keďže sťažovatelia v konaní tvrdili, že išlo o dočasný plot na účely stavby.

4. Na odvolanie žalobcu krajský súd napadnutým rozsudkom zmenil rozsudok okresného súdu tak, že určil vlastníctvo žalobcu k sporným nehnuteľnostiam. Krajský súd záver súdu prvej inštancie o tom, že absentuje dobromyseľnosť žalobcu, vyhodnotil ako nesprávny. S poukazom na judikatúru uviedol, že skutočnosť, že právní predchodcovia vlastníka nenechali zamerať hranicu svojho pozemku, nemôže znamenať nedostatok dobrej vôle vlastníka, že mu patrí časť susedného pozemku iného vlastníka. Právnym titulom (putatívny) je v takom prípade nadobúdaci titul ku skutočne vlastnenému pozemku (v danom prípade dedičské rozhodnutie, pozn.), ktorý je postačujúci pre vstup do oprávnenej držby aj časti susedného pozemku. Takýto omyl je podľa súdnej praxe možné považovať za ospravedlniteľný až do rozsahu 50 % výmery nadobudnutého pozemku. V danej veci žalobca z titulu dedenia v roku 1998 nadobudol nehnuteľnosť (zastavaná plocha a nádvorie vo výmere 353 m² a záhrada vo výmere 792 m²). Od ich nadobudnutia ich užíval v rozsahu, v akom boli vymedzené plotom postaveným v roku 1991 (inak na mieste prvého plotu zo 70. rokov). Takto ich nepretržite a nerušene užíval až do roku 2019, keď mu sťažovatelia oznámili, že právna hranica nie je definovaná existujúcim plotom. Krajský súd preto uzavrel, že žalobca od nadobudnutia nehnuteľnosti dedením užíval aj predmetné časti susedného pozemku sťažovateľov v dobrej viere, že mu patria približne 21 rokov, čím splnil podmienky vydržania. Nestotožnil sa s názorom súdu prvej inštancie, že by jeho dobromyseľnosť narušal fakt, že v roku 1967 bola hranica medzi pozemkami sporná, keďže ešte v tom čase nežil (žalobca narodený 1978, pozn.). Tvrdenie sťažovateľov, že druhý plot (postavený na rovnakom mieste ako ten zo 70. rokov) bol len dočasný, nevplýva na dobromyseľnosť žalobcu, pretože sťažovatelia v konaní netvrdili, že by žalobcu o tom informovali alebo že by o tom vedel z iných zdrojov.

5. Sťažovatelia podali dovolanie odôvodnené vadou arbitrárnosti porušujúcej ich právo na spravodlivý proces podľa § 420 písm. f) Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) a nesprávnym právnym posúdením dobromyseľnosti žalobcu krajským súdom podľa § 421 ods. 1 písm. a) CSP. Sťažovatelia namietali najmä to, že sa krajský súd nevysporiadal s ich argumentáciou a nimi predloženými dôkazmi ani s opozitnou argumentáciou súdu prvej inštancie. Zotrvali v presvedčení, že žalobca ani jeho právní predchodcovia nemohli byť dobromyseľní, keďže spornosť pozemkov bola konštatovaná už od roku 1967 a žiaden právny predchodca nepodnikol

kroky k odstráneniu tejto spornosti. Namietali nesprávne právne posúdenie „otázky hodnotenia dobromyseľnosti žalobcu, keď v danom prípade na nadobudnutie vlastníckeho práva vydržaním de facto postačoval subjektívny pocit dobrej viery žalobcu bez objektívneho zhodnotenia.“.

6. Najvyšší súd napadnutým uznesením dovolanie sťažovateľov odmietol ako procesne neprípustné, pretože namietaný nedostatok dôvodov napadnutého rozsudku krajského súdu nezistil. Krajský súd sa podľa jeho názoru neodchýlil od rozhodných skutkových zistení okresného súdu a tieto iba odlišne právne posúdil. Za podstatné považoval krajský súd to, že žalobca sporné nehnuteľnosti užíval z titulu dedenia od roku 1998 v rozsahu vymedzenom plotom postaveným okolo roku 1991 a takto ich nepretržite, nerušene a v dobrej viere užíval do roku 2019, pričom opak v konaní preukázaný nebol. Pokiaľ sťažovatelia tvrdili, že nebol/nemohol byť dobromyseľný, najvyšší súd uviedol, že toto nebolo v konaní preukázané. Závery krajského súdu tak považoval za právne konformné a argumentáciu sťažovateľov o nepreskúmateľnosti rozsudku za nedôvodnú.

7. Vo vzťahu k dovolaciemu dôvodu nesprávneho právneho posúdenia najvyšší súd považoval za podstatu dovolacej argumentácie výhradu sťažovateľov, že žalobca vedel/musel vedieť, že ide o sporné pozemky, a preto jeho držba nemohla byť dobromyseľná. Dovoláciu otázku vyhodnotil ako otázku skutkovú, pretože samotné posúdenie, či žalobca vedel/mohol vedieť/musel vedieť, že ide o sporné pozemky, a užíval ich neoprávnene, je úzko späté s vykonaným dokazovaním a jeho hodnotením, nejde teda o právne posúdenie veci. Najvyšší súd zopakoval skutkový stav zistený v základnom konaní a uviedol, že takto zistený stav je pre dovolací súd záväzný a nie je možné ho zo strany dovolacieho súdu prelomiť iným právnym posúdením.

II.

Sťažostná argumentácia

8. Podstatou ústavnej sťažnosti sťažovateľov je namietané porušenie práva na súdnu ochranu a spravodlivý proces napadnutým uznesením najvyššieho súdu z dôvodu, že ho považujú za prílišne formalistické, čím došlo k odopretiu ich reálneho prístupu k súdu. Záver najvyššieho súdu, že v konaní nebolo preukázané, že žalobca vedel o spornosti pozemkov, považujú sťažovatelia za rozporný s obsahom spisov. V konaní bolo podľa ich názoru preukázané, že spornosť hranice je známa viac ako 50 rokov, právni predchodcovia spornosť vyslovene priznali, samotný žalobca disponoval dokumentáciou preukazujúcou spornosť. Krajský súd sa žiadnym z týchto argumentov nezaoberal. Zároveň považujú sťažovatelia za podstatné, že tvrdenie žalobcu o existencii dohody medzi jeho predchodkyňou a Západoslovenskými štátnymi lesmi o priebehu hranice nebolo ničím preukázané. V konaní tvrdili, že žiadna taká dohoda neexistuje, napriek tomu všeobecné súdy prijali verziu žalobcu bez vysvetlenia a dôkazov. Sťažovatelia ďalej kritizujú záver najvyššieho súdu o skutkovej povahe nimi položenej otázky. Posúdenie hodnotenia dobromyseľnosti má základ vo výklade hmotného práva, ide o právnu otázku, ktorú nemožno posudzovať izolovane od skutkového stavu. Ide o skúmanie, či žalobca naplnil všetky zákonné podmienky, aby bolo možné konštatovať dobromyseľnosť. Podľa názoru sťažovateľov je vylúčené, aby žalobca bol objektívne presvedčený o tom, že mu sporné pozemky patria, pretože sa sám v žalobe odvolával na dva poľné náčrty a záverečný protokol, z ktorých spornosť hranice vyplýva. Obsahom dovolacej argumentácie sa najvyšší súd vôbec nezaoberal a odoprel sťažovateľom prístup k dovolaciemu súdu v dôsledku nesprávneho uplatnenia procesných noriem.

9. Vo vzťahu k napadnutému rozsudku krajského súdu sťažovatelia namietajú porušenie práva na súdnu ochranu, spravodlivý proces, ako aj vlastníckeho práva, pretože sa nevysporiadal s ich

argumentáciou ani rozhodnými skutočnosťami pre posúdenie sporu. Konkrétne namietali, že žalobca si dal zamerať na účely súdneho konania pozemok tak, ako prebiehali hranice v teréne podľa pôvodného plotu s tým, že tento plot bol výsledkom dohody pôvodných vlastníkov pozemkov. O existencii takejto dohody nepredložil žiadny dôkaz. Krajský súd sa napriek tomu priklonil k verzii žalobcu. Navyše nevykonal test proporcionality medzi zásahom do vlastníckeho práva sporových strán, nevysvetlil, prečo postačoval subjektívny pocit žalobcu na splnenie zákonných podmienok vydržania. Spornosť hranice pozemkov vyplýva aj zo samotnej žaloby a jej popisu historických zápisov. Právni predchodcovia aj samotný žalobca teda o spornosti vedeli, čo vylučuje jeho dobromyseľnosť, čo je zákonnou podmienkou vydržania. Krajský súd podľa názoru sťažovateľov neposkytol taký výklad a aplikáciu práva, ktoré sú materiálne spravodlivé, a nezaoberal sa dôkazmi, ktoré v konaní predložili.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

10. Podstatou ústavnej sťažnosti je namietaná arbitrárnosť posúdenia splnenia podmienok vydržania vo vzťahu k rozsudku krajského súdu a nesprávna aplikácia procesného práva na úrovni najvyššieho súdu, ku ktorej došlo v súvislosti s hodnotením položenej otázky ako skutkovej. V meritórnej podstate (nesúhlas s konštatovaním dobromyseľnosti) zotrvávajú sťažovatelia na svojich argumentoch uplatnených už v základnom konaní.

III.A. K napadnutému rozsudku krajského súdu:

11. Sťažovatelia boli oprávnení proti napadnutému rozsudku krajského súdu podať kasačnú sťažnosť, čo aj využili. Dovolanie predstavovalo účinný prostriedok ochrany označených práv sťažovateľov vo vzťahu k napadnutému rozsudku krajského súdu, na základe ktorého najvyšší súd poskytoval ochranu základným právam sťažovateľov aj ich právam zaručeným dohovorom, ktorých porušenie namietajú aj v sťažnosti doručenej ústavnému súdu z rovnakých dôvodov. Je tak naplnená podmienka podľa § 132 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 1. decembra 2025 (ďalej len „zákon o ústavnom súde“), ktorá spôsobuje neprípustnosť tej časti sťažnosti, ktorá smeruje proti napadnutému rozsudku krajského súdu, pretože na jej prerokovanie bol príslušný iný (všeobecný) súd. Ústavný súd preto ústavnú sťažnosť v tejto časti odmietol pre jej neprípustnosť podľa § 56 ods. 2 písm. d) v spojení s § 132 ods. 1 zákona o ústavnom súde.

III.B. K napadnutému uzneseniu najvyššieho súdu:

12. Ústavný súd vo veciach patriacich do právomoci všeobecných súdov nie je alternatívnou ani mimoriadnou opravnou inštanciou. Ústavný súd konštantne akceptuje, že otázka posúdenia, či sú splnené zákonné podmienky prípustnosti opravného prostriedku, patrí (v zásade) do výlučnej právomoci všeobecných súdov, a nie do právomoci ústavného súdu, pretože ide o aplikáciu zákona, podústavného práva. Úloha ústavného súdu sa preto aj v posudzovanej veci obmedzuje na posúdenie, či všeobecný súd v napadnutom uznesení dostatočným, a teda ústavne akceptovateľným spôsobom odôvodnil svoj záver o neprípustnosti dovolania.

13. Arbitrárnosť a zjavná neodôvodnenosť rozhodnutí všeobecných súdov je najčastejšie daná rozporom súvislostí ich právnych argumentov a skutkových okolností prerokovaných prípadov s pravidlami formálnej logiky alebo absenciou jasných a zrozumiteľných odpovedí na všetky

právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu. Ústavný súd vzhľadom na to, že nie je súčasťou systému všeobecného súdnictva, môže zasahovať do výkladu zákonov a iných všeobecne záväzných právnych predpisov všeobecnými súdmi len v prípadoch, keď sa ich výklad vyznačuje svojvôľou a zjavnou neodôvodnenosťou do tej miery, že to má za následok porušenie základného práva alebo slobody ústavne relevantnej intenzity.

14. V nadväznosti na uvedené sa ústavný súd zameril na posúdenie odôvodnenia napadnutého uznesenia a skúmal, či jeho obsah poskytuje dostatok dôvodov a argumentov na prijatie záveru o sťažovateľmi namietanom arbitrárnom posúdení ich dovolania, ktoré by vykazovalo črty neakceptovateľného formalizmu, alebo či sa vyskytla tvrdená vada aplikácie právnych predpisov ústavne relevantnej intenzity.

15. Na úvod ústavný súd konštatuje, že vo svojej praxi sa opakovane stretáva s nesúhlasom sporových strán s posúdením otázky dobromyseľnosti držby nehnuteľnosti ako otázky skutkovej, ktorá následne vyústi do odmietnutia dovolania (uplatneného z dôvodu nesprávneho právneho posúdenia podľa § 421 ods. 1 CSP) ako procesne neprípustného. Procesná úprava dovolania rozlišuje medzi vadami v procese dokazovania, prípadne vadou arbitrárnosti hodnotenia dôkazov (opomenutý, deformovaný dôkaz a pod.), ktoré spadajú pod dovolací dôvod podľa § 420 písm. f) CSP, a nesprávnym právnym posúdením veci na základe zisteného skutkového stavu (dovolací dôvod podľa § 421 ods. 1 CSP). V oboch prípadoch však dovolanie neslúži na zopakovanie dokazovania najvyšším súdom ani na prehodnotenie vykonaného dokazovania (nahradenie hodnotenia dôkazov vykonané súdmi nižších inštancií svojím vlastným) zo strany najvyššieho súdu.

16. V otázke dobromyseľnosti preto formulovaná právna otázka môže byť prípustná, ak rešpektuje skutkové zistenia odvolacieho súdu, teda skutočnosti, ktoré odvolací súd považoval za preukázané v konaní, ale rozporuje už len samotnú právnu úvahu o spôsobe aplikácie právnej normy na ustálený skutkový stav. Táto situácia sa však v praxi štandardne nevyskytuje. Otázka spravodlivého procesu, naopak, môže byť v hre, ak súdy prvej a druhej inštancie extrémne nedostatočne odôvodnili svoje hodnotiace úvahy o vykonaných dôkazoch alebo hodnotenie deformuje obsah dôkazu zásadným spôsobom. Úloha najvyššieho súdu sa však v tomto prípade obmedzuje na posúdenie existencie tejto vady a jej intenzity z hľadiska potreby zrušenia rozhodnutia, nie na doplnenie alebo zmenu úvah o hodnotení dôkazov. Ak však účastník konania nesúhlasí so skutkovými zisteniami odvolacieho súdu, pretože podľa svojho presvedčenia v konaní dostatočne preukázal určitú relevantnú skutočnosť, avšak odvolací súd ju za dostatočne preukázanú nepovažoval, ide o nesúhlas s hodnotením dôkazov, ktoré prislúcha len súdom prvej a druhej inštancie a nemôže byť úspešne uplatňované dovolaním. Obvykle, ako to bolo aj v tomto prípade, dovolatelia formuláciou „nesprávne právne posúdenie splnenia podmienok dobromyseľnosti (resp. vydržania)“ smerujú k tomu, že v konaní podľa svojho presvedčenia preukázali tvrdenie o nedobromyseľnosti relevantnými dôkazmi a napriek tomu odvolací súd nepovažoval za preukázanú absenciu dobrej vôle. Z teoretického hľadiska v takom prípade ide o nesúhlas s hodnotením dôkazov.

17. V danej veci najvyšší súd konštatoval, že dovolacia otázka (formulácia citovaná v bode 5 tohto uznesenia bola zistená podľa obsahu napadnutého uznesenia, pretože sťažovatelia dovolanie k ústavnej sťažnosti nepriložili, pozn.) vo svojej podstate smeruje k posúdeniu, či žalobca vedel/mohol vedieť/musel vedieť, že ide o sporné pozemky, čo je predmetom hodnotenia

vykonaného dokazovania. Zopakoval, že pri viazanosti skutkovým stavom zisteným krajským súdom nie je možné na strane najvyššieho súdu toto posúdenie meniť vyslovením iného právneho názoru. Inými slovami, ide o hodnotenie dôkazov na úrovni zisťovania preukázaného skutkového stavu, a nie o aplikáciu práva formou právneho posúdenia ustáleného skutkového stavu. Uvedenú úvahu ústavný súd považuje za dostatočne odôvodnenú a súladnú s pravidlami formálnej logiky, teda ústavne aprobovateľnú. Najvyšší súd sa nedržal prísne formálne konkrétne vymedzenej formulácie, ale prejavil snahu o pochopenie podstaty problému, tento analyzoval z hľadiska teoreticko-právnych aspektov a dospel k záveru, že ide nad rámec oprávnení dovolacieho súdu.

18. K námietke sťažovateľov, že na vydržanie sporných nehnuteľností „*de facto postačoval subjektívny pocit dobrej viery žalobcu bez objektívneho zhodnotenia*“, ústavný súd dodáva, že dobrá viera je vnútorným presvedčením osoby a v objektívnej realite sa táto nemusí manifestovať preukázateľným spôsobom. Aj právna úprava predpokladá (prezumuje) jej existenciu, kým nie je preukázaný opak. V okolnostiach danej veci taký opak všeobecné (skutkové) súdy nepovažovali za preukázaný. Ústavný súd nezistil ani rozpor s materiálnou spravodlivosťou, ako to tvrdia sťažovatelia, pretože žalobca zdedil pozemok s nesprávne vytýčenými hranicami v teréne (oplotením) a v jeho užívaní on sám nebol rušený viac ako 20 rokov. Jeho dobrá viera sa odvíja od dedičského rozhodnutia, pretože ak zdedil oplotený pozemok, ktorý takto užívala jeho predchodkyňa v celosti už 7 rokov, bolo ospravedliteľné sa domnievať, že mu sporná časť pozemku patrí z titulu dedenia. Ak všeobecné súdy ustálili, že historické spory o priebeh hranice z obdobia pred jeho narodením nie sú spôsobilé narušiť jeho dobromyseľnosť, ide o úvahu ústavne akceptovateľnú. Sťažovateľmi opakovane namietané nepreukázanie dohody o priebehu hraníc medzi právnymi predchodcami sporových strán pri stavbe plota v rokoch 1991 – 1992 teda nevykazuje z hľadiska výsledku sporu relevanciu napriek tomu, že sťažovatelia ju považujú za kľúčovú.

19. Neposkytnutie ochrany vlastníckemu právu sťažovateľov ústavným súdom tiež zistené nebolo. Sťažovatelia ju odvíjali argumentačne od nespravodlivosti súdneho konania ako celku, ktorú ústavný súd nezistil.

20. Ústavný súd v súhrne konštatuje, že najvyšší súd ústavne akceptovateľne odôvodnil napadnuté uznesenie a neexistuje ústavne relevantná súvislosť medzi označenými základnými právami sťažovateľov a napadnutým uznesením najvyššieho súdu, ktorá by mohla viesť k vysloveniu porušenia práv sťažovateľov po prípadnom prijatí sťažnosti na ďalšie konanie, a preto sťažnosť v tejto časti odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

21. V dôsledku odmietnutia ústavnej sťažnosti sa už ústavný súd ostatnými návrhmi obsiahnutými v petite sťažnosti nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 2. júna 2026

Peter Molnár
predseda senátu